

Prof. dr hab. n. med.

Gliwice 27.07.2023

Łukasz Krakowczyk

Oddział Chirurgii Onkologicznej i Rekonstrukcyjnej

Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie

Państwowy Instytut Badawczy

Oddział w Gliwicach

**Recenzja rozprawy doktorskiej Pana lek. med. Grzegorza Pasternaka
pt. „Ryzyko nawrotu choroby Crohna po zabiegach resekcyjnych a
poziomy wybranych metaloproteinaz w ścianie przewodu
pokarmowego”.**

Przewlekłe nieswoiste choroby zapalne jelit to nie rzadki problem w polskim społeczeństwie. Choroba Leśniowskiego-Crohna to przewlekły proces zapalny, który może dotyczyć każdego odcinka przewodu pokarmowego. Nie ma objawów patognomonicznych dla tej choroby, a rozpoznanie stawia się na podstawie całokształtu obrazu klinicznego, dlatego tak istotne są dalsze badania kliniczne, które będą pomocne w rozpoznaniu, leczeniu jak i może zapobieganiu tej choroby, która trwa przez całe życie z okresami zaostrzenia i remisji.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska jest oprawionym wydrukiem komputerowym, w formie monografii, składająca się z 76 stron tekstu podzielonych na VIII rozdziałów .

Praca napisana jest językiem zrozumiałym i w sposób jednoznaczny formułuje założenia i cele. Układ pracy jest typowy dla badawczej pracy klinicznej. We wstępie autor konkretnie opisuje epidemiologię i etiopatogenezę choroby Crohna, przedstawia czynniki genetyczne oraz immunologiczne. W rozdziale drugim opisuje funkcje metaloproteinaz w nieswoistych chorobach zapalnych jelit wprowadzając czytelnika w zamierzony cel rozprawy.

Cel pracy zostały sformułowany zrozumiale, konkretnie i jednoznacznie. Autor w całej dysertacji dąży do uzyskania jednoznacznych odpowiedzi, tak aby sformułować odpowiednie wnioski. Do grupy badanej zostało zakwalifikowanych 30 pacjentów z Klinicznego Szpitala Wojewódzkiego nr 2 w Rzeszowie. U pacjentów oznaczono ekspresję metaloproteinaz z wycinków pobranych podczas kolonoskopii i z preparatów pooperacyjnych. Grupę kontrolną stanowiło 10 próbek tych samych pacjentów pobranych z tkanki zdrowej.

Materiał kliniczny i opisana metodyka badań są dobrane prawidłowo i w sposób staranny, jednak pozwoliłem sobie na kilka uwag w dalszej części recenzji. Wyniki badań są dokładne i przedstawione w sposób czytelny i zrozumiały. Na wszystkie pytania postawione i napisane w „Celach pracy” doktorant uzyskał odpowiedź, a dzięki wprowadzeniu metod statystycznych uniknął możliwości przyjęcia hipotezy fałszywej. Dyskusja doskonale oddaje komentarz i wytłumaczenie wyników własnych danych uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy doktoranta z wynikami innych autorów. Cytacje i interpretacje danych są właściwe i dobrze wyważone.

Najważniejszym wnioskiem, który uzyskał doktorant w wyniku samodzielnej pracy nad analizą wyników jest fakt, iż określenie podgrupy chorych o większej skłonności do procesów włóknienia jelit, czy tworzenia przetok na podstawie oznaczenia metaloproteinaz pozwoliło lepiej dobrać taktykę postępowania chirurgicznego, a także farmakologicznego. Doktorant dowiódł w swojej rozprawie, iż oznaczenie poziomów metaloproteinaz można wykorzystać do przewidywania stanu i rozwoju chorób zapalnych.

Abstrahując od wartości naukowej przedstawionej mi do oceny rozprawy, którą oceniam bardzo wysoko, zobowiązany jestem wymienić również kilka nieprawidłowości, głównie o charakterze formalnym.

1. Dlaczego grupa kontrolna liczyła tylko 10 pacjentów?.
2. Dlaczego nie pobrano tkanki zdrowej podczas operacji całej grupy badanej, która liczyła 30 pacjentów?.
3. Jaka była odległość tkanki zdrowej od chorej podczas pobierania?, Czy potwierdzono histopatologicznie, że próbka badana była zdrowa?

Podsumowując, z pełnym przekonaniem stwierdzam, że rozprawa doktorska Pana lek. med. Grzegorza Pasternaka spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018r. poz. 1669 z późn. zm.)”.

W związku z powyższym zwracam się do Rady Naukowej Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego o dopuszczenie Pana lek. med. Grzegorza Pasternaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.